

ทุกท่านคงเคยได้ยินคำพูดที่ว่า “คนแก่ตาก็มัวลงเป็นธรรมดา” การที่คนแก่ ตามัวลง ส่วนใหญ่เกิดจากโรคต้อกระจกนี้เอง แพทย์จะกล่าวได้ว่า คนที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป มักพบแล้ว ตาขุ่นเล็กน้อยๆ หรือเป็นต้อกระจกระยะต้นๆ หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่า ต้อกระจกเกิดในคนสูงอายุพร้อมๆ กันกับผิวหนังที่เหี่ยวย่นและผมที่เริ่มหงอก โดยประมาณ 80% หรือมากกว่าของคนเป็นต้อกระจก เกิดเนื่องจากวัยชรา ที่เหลือประมาณ 20% อาจพบจากสาเหตุอื่นที่ไม่ใช่จากวัยชรา เช่น

1. ต้อกระจกชนิดเกิดแต่กำเนิดที่รู้จักกันทั่วไปคือ ในเด็กทารกที่เกิดจากแม่ซึ่งเป็นหัดเยอรมันในช่วงระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ ตลอดจนโรคต้อกระจกแต่กำเนิดชนิดกรรมพันธุ์ที่ไม่ทราบสาเหตุ และโรคต้อกระจกในเด็กที่มีภาวะทุโภชนาการ (ขาดอาหาร)
2. ในวัยรุ่น หรือ วัยหนุ่มสาว อาจเป็นต้อกระจกจากได้รับผลกระทบกระเทือนบริเวณลูกตาอย่างแรง เช่น จากการเล่นกีฬา อาทิ โดนลูกชนไก่ ลูกเทนนิสพุ่งเข้าตา หรืออุบัติเหตุจากของมีคมที่คมแทง เช่น อุบัติเหตุทางรถยนต์แล้วถูกระเบิดแทงในตา หรือ เศษเหล็กกระเด็นเข้าตาในคนงานโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น อาการเหล่านี้ แม้ว่าจะให้การรักษาอุบัติเหตุระยะต้นถูกต้องแล้วก็ตาม แต่อาจเป็นต้อกระจกได้ใน 2 - 3 ปีต่อมา
3. วัยกลางคน อาจเป็นต้อกระจกเนื่องจากมีโรคอื่นๆ ในร่างกาย ที่สำคัญคือ โรคเบาหวาน โดยเป็นที่รู้กันดีว่า หากพบวัยกลางคนที่เป็นต์้อกระจก ต้องถามประวัติและตรวจดูว่าเป็นเบาหวานหรือไม่เสมอ

โรคอื่นๆ ในลูกตาก็เป็นสาเหตุของต้อกระจกได้ เช่น ม่านตาอักเสบเรื้อรัง เป็นต้น

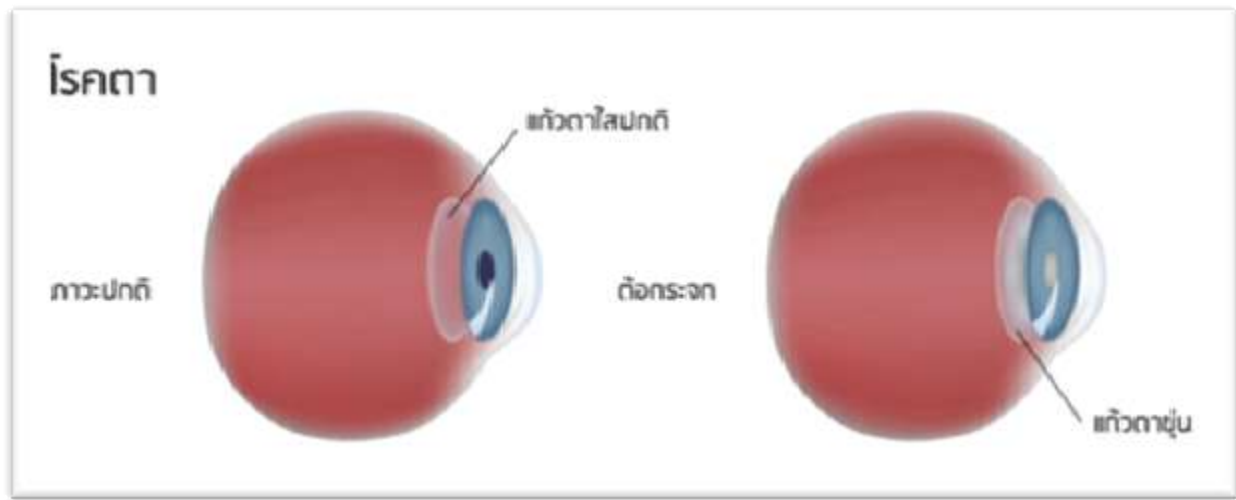
นอกจากนี้ การใช้ยาบางตัวเป็นประจำในการรักษาโรคทางกายบางชนิด เช่น ยาในกลุ่มสเตียรอยด์ เช่น ยาเพรดนิโซโลน (Prednisolone) ซึ่งนิยมใช้รักษาโรคเรื้อรังต่างๆ อาทิ โรคภูมิแพ้ โรคหืด โรคไต และโรคข้อ ผู้ป่วยที่ได้รับยาในกลุ่มนี้เป็นประจำ พึงระวังว่า ตนเองอาจเป็นต้อกระจกก่อนวัยอันสมควรได้ โดยมีอยู่จำนวนไม่น้อยที่เป็นโรคภูมิแพ้แล้วซื้อยารับประทานเองนานๆ เข้าตามัวลงๆ จากโรคต้อกระจก ซึ่งต้อกระจกที่เกิดจากการใช้ยาดังกล่าว หากหยุดใช้ยา แม้ว่าต้อที่เป็นแล้วจะไม่หาย แต่ก็สามารถระงับไม่ให้ลุกลามรวดเร็วได้

อาการของต้อกระจกมีอะไรบ้าง?

ในเมื่อต้อกระจกเป็นโรคที่พบได้บ่อยมาก อาจมีปู่ ย่า ตา ยาย คนใดคนหนึ่งในบ้านกำลังเป็นอยู่ มาดูกันซิว่าอาการอะไรที่เกิดในผู้สูงอายุที่เตือนให้เรารู้ว่าพวกท่านเริ่มเป็นต้อกระจกแล้ว

1. อาการเด่นของต้อกระจกคือ ตาค่อยๆ มัวลงอย่างช้าๆ โดยไม่มีอาการเจ็บปวด หรือ ตาแดงแต่อย่างใด อาการตามัวจะเป็นมาขึ้นเมื่ออยู่ในที่มีแสงสว่างจ้า เช่น เมื่อออกแดด แต่กลับมองเห็นเกือบเป็นปกติในที่มืดสลัวๆ หรือเวลาพลบค่ำ เนื่องจากเมื่ออยู่ในที่ที่แสงสว่างจ้าจะทำให้แสงสว่างที่จะเข้าตาเข้ายากขึ้น ตรงกันข้ามกับเมื่ออยู่ในที่มืด ซึ่งม่านตาจะขยายทำให้แสงเข้าตาได้มากขึ้น จึงเห็นชัดขึ้นในที่มืด
2. บางคนอาจสังเกตว่า การมองเห็นผิดไป เช่น ตอนกลางคืนเห็นพระจันทร์สองดวง หรือ หลายดวง แมื่อดูด้วยตาข้างเดียวก็ยังเห็น 2 ดวง ทั้งนี้เพราะแก้วตาที่ขุ่นมัว มีการเปลี่ยนแปลงการหักเหของแสงไม่เท่ากัน
3. ผู้สูงอายุเวลาอ่านหนังสือต้องใช้แว่นสายตาช่วยเป็นปกติอยู่แล้ว แต่อยู่ๆ ก็พบว่าอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องใส่แว่น อย่าเพิ่งดีใจว่าท่านมีสายตาดีขึ้น นั่นเป็นอาการจากเริ่มมีการเสื่อมของแก้วตาทำให้การหักเหแสงเปลี่ยน จึงกลับมาเป็นคนสายตาสั้นเมื่อแก่ (Secondary myopia) ถ้าท่านมีอาการเช่นนี้ ควรรีบพบจักษุแพทย์ เพื่อตรวจดูว่าเริ่มเป็นต้อกระจกหรือไม่
4. เห็นฝ้าขาวบริเวณกลางรูม่านตาในผู้ที่ต้อกระจกสุกเต็มที่แล้ว

ต้อกระจกรักษาได้อย่างไร?

ประการแรกไม่ควรตกใจกลัว เพราะต้อกระจกไม่ใช่โรคร้ายแรง ส่วนใหญ่จะค่อยเป็นค่อยไป มีเวลาดั้งตัว จัดเป็นโรคที่รื้อได้ แต่ก่อนอื่นท่านควรไปรับการตรวจจากจักษุแพทย์ว่า ไข่อต้อกระจกหรือไม่ เพราะอาการตามัวในคนสูงอายุ อาจเกิดจากต้อหินซึ่งร้ายแรงกว่าต้อกระจกหลายเท่าก็เป็นได้

เมื่อแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นต้อกระจกแล้ว แพทย์จะบอกท่านเองว่าควรจะทำอย่างไรต่อไป ในบางครั้งถ้าผู้ป่วยอายุน้อย อาจต้องตรวจร่างกายทั่วไปเพิ่มเติม เพื่อหาสาเหตุของโรคต้อด้วย ส่วนใหญ่หากตรวจพบโรคต้อกระจก แพทย์จะแนะนำอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 ข้อ ดังนี้ คือ

1. ต้อที่ยังเป็นน้อยอยู่หรือเพิ่งเริ่มเป็น สมควรรอให้ต้อแก่กว่านี้ จึงค่อยพิจารณาทำผ่าตัด โดยระหว่างนี้ ให้มารับการตรวจเป็นระยะๆตามแพทย์นัด ซึ่งหากมีความผิดปกติ เช่น ตาแดง ปวดตา ตามัวมากอย่างรวดเร็วให้รีบพบแพทย์ทันที ไม่ต้องรอจนถึงวันนัด ระหว่างที่รอ หากรู้สึกตามัวเวลาออกที่แจ้ง ให้ใช้แว่นกันแดดช่วย หรือบางคนอาจลองตัดแว่นสายตาและใช้แว่นสายตาชั่วคราวไปก่อน

สำหรับยาละลายต้อ หรือ เร่งให้ต้อสุก หรือ ชะลอต้อสุก ยังให้ผลไม่แน่นอน เท่า ที่มีอยู่ในท้องตลาด ยังพิสูจน์ไม่ได้แน่ชัดว่าได้ผลแน่นอน

2. ต้อที่เป็นในระยะปานกลาง จะผ่าตัดก็ได้ หรือ จะรอก่อนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาชีพและการใช้สายตาของคนไข้ ถ้ายังทำงานได้ก็รอก่อน ถ้าทำงานด้วยความลำบากหรือ มีอาชีพต้องใช้สายตามากก็ควรจะมีการผ่าตัด
3. สมควรที่จะผ่าตัด/ลอกตาต้อเมื่อเป็นมากแล้ว เรียกว่าต้อแก่แล้ว หรือ สุกแล้ว แต่ถ้ายังไม่รีบมาก หากมีธุระหรืองานด่วนก็ไปทำเสียก่อน แล้วค่อยกลับมานัดหมายวันผ่าตัด แต่ถ้าพร้อมที่จะผ่าตัดก็ทำได้เลย
4. สมควรลอกตาต้อ และควรทำทันที เมื่อมารับการตรวจในระยะที่ต้อแก่มากแล้ว และมีแนวโน้มจะมีโรคแทรกซ้อนอื่นหรือกำลังมีโรคแทรกซ้อนขึ้นแล้ว เช่น เกิดโรคต้อหิน หรือ มีม่านตาอักเสบร่วมด้วย ซึ่งอาจทำให้เกิดตาบอดถาวรรักษาไม่ได้

เตรียมตัวอย่างไรก่อนผ่าตัดต้อกระจก?

โดยทั่วไปเมื่อแพทย์ลงความเห็นว่าคุณสมควรผ่าตัด แพทย์จะตรวจตาอย่างละเอียด รวมทั้งวัดความดันตาและตรวจประสาทตา ให้แน่ใจว่ายังปกติดีอยู่หรือไม่ ถ้าประสาทตายังดีอยู่ หลังผ่าตัดก็จะมองเห็นได้ดี แต่ถ้าประสาทตาเสียแล้ว การผ่าตัดก็ไม่ช่วยให้ตาเห็นดีขึ้น

นอกจากนั้นแพทย์จะตรวจร่างกายทั่วไป เพื่อดูว่ามีโรคอื่นๆอันจะเป็นอุปสรรคในระหว่าง หรือหลังผ่าตัดหรือไม่ ซึ่งโรคที่สำคัญ ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคโลหิตจาง โรคปอด ซึ่งเมื่อเป็นโรคดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการรักษาให้ดีขึ้นจึงค่อยทำ ผ่าตัด

ยังมีหลายคนที่เข้าใจว่า เป็นโรคเบาหวานผ่าตัดตัดไม่ได้ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด เป็นเบาหวานก็ทำผ่าตัดได้ แต่ต้องควบคุม เบาหวานให้ดีขึ้น เพื่อแผลผ่าตัดจะได้ไม่มีการอักเสบติดเชื้อ อันจะทำให้การผ่าตัดนั้นไม่ได้ผล

อีกประการหนึ่ง หากมีการอักเสบบริเวณตา เช่น กระจก หรือ หนองน้ำตาอักเสบ ก็ต้องได้รับการรักษาให้ดีขึ้น เพราะดวงตาติดเชื้อ ได้ง่ายจากความต้านทานต่อการติดเชื้อมีน้อยกว่าอวัยวะอื่นๆ ดังนั้นหากมีการติดเชื้อใกล้เคียงกับบริเวณแผลผ่าตัด จะทำให้เกิด การอักเสบภายในดวงตาได้ง่าย ซึ่งยากแก่การรักษาและมักทำให้สูญเสียสายตานิรันดร์

โรคต่อกระจกป้องกันได้ไหม?

ไม่สามารถป้องกันโรคต่อกระจกได้เต็มที่ร้อยละ 10 เพราะเป็นโรคเสื่อมตามวัย แต่สามารถป้องกันโรคต่อกระจกก่อนวัย และชะลอให้ โรคเกิดช้าลงได้ ด้วยการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่างๆดัง กล่าวแล้ว

ควรพบแพทย์ตรวจต่อกระจกเมื่อไร?

โดยทั่วไป จักษุแพทย์แนะนำให้ทุกคนควรตรวจสุขภาพดวงตาประจำปี เช่นเดียวกับการตรวจสุขภาพทั่วไป โดยเริ่มเมื่ออายุ ประมาณ 18 ปี แต่ถ้ามีอาการก็สามารถเริ่มได้ตั้งแต่วัยที่มีอาการเลย ซึ่งรวมทั้งในวัยเด็ก หลังจากนั้น ความถี่ในการตรวจขึ้น กับจักษุแพทย์แนะนำ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง สกาวรัตน์ คุณาวิศรุต วว. จักษุวิทยา

“สุขภาพดีของท่าน คือบริการของเรา”

เราภูมิใจในสุขภาพท่านๆ แค่นี้ก็ดีแล้ว...ครับ/ค่ะ

www.thaomhsp.com

งานเสวนาและประชุมวิชาการโรงพยาบาลท่าตุม

โทร.044-591126 ต่อ 116

